

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta, joka koskee soran ja hiekan ottamista. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA JA KIINTEISTÖN HALTIJA

Hakkamaito Oy
Kiertotie 6
75500 Nurmes
Y-tunnus 2957235-2

Yhteyshenkilö:
Jukka Hakkarainen

Kiinteistön omistaja:
Hakkamaito Oy

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kyseessä on soran ja hiekan ottaminen Juutilankankaan maa-ainesalueelta, jolta on otettu maa-aineksia useiden kymmenien vuosien ajan.

Nurmeksen kaupunki, Pellonpää tila 541-403-9-5.

Juutilankankaan maa-ainesalue sijaitsee Nurmeksen Jokikylässä noin 10 km etäisyydellä Nurmeksen keskustasta luoteeseen. Juutilankankaan maa-ainesalueella sijaitsee useita eri ottamisalueita, Hakkamaito Oy:n maa-ainesalue sijaitsee kiinteistöllä Pellonpää (9:5). Ottoalue sijoittuu valtatie 6 länsipuolelle Nurmeksen Jokikylässä. Ottoalue sijaitsee Juutilankankaan maa-ainesalueella eteläosassa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Nurmeksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkirakennelautakunnan lupajaosto toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakijalla on ollut maa-aineslupa tiloille Pellonpää ja Korhola (rakennus- ja ympäristölautakunta 13.11.2012). Lupa on ollut voimassa 20.12.2022 saakka. Vuoden 2012 maa-aineslupa on ollut kokonaisottomäärälle 72 000 m³.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pohjois-Karjalan alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040. Juutilankankaan maa-ainesalue on merkitty maakuntakaavaan maa-ainesalueen merkinnällä EO1-P (soranottoalue, jossa on otettava huomioon pohjavesien suojelu). Alueella on huolehdittava suojakerroksen jättämisestä maa-ainesten ottamisen alarajan ja pohjaveden pinnan ylärajan väliin siten, ettei haitallisia aineita pääse pohjaveteen. Maakuntakaavassa maa-ainesalue sijoittuu myös pohjavesialueelle (pv) ja peltobiotalousalueelle (pb). Maakuntakaavan mukaisen pohjavesialueen suunnittelumääräyksen mukaan toimenpiteet alueella on suunniteltava siten, ettei pohjaveden määrä ja laatu vaarannu.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Juutilankankaan maa-ainesalue sijoittuu ympäristöhallinnon luokittelomalle Juutilankankaan (0754151) veden hankintaa varten tärkeälle 1E-luokan pohjavesialueelle, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Pohjavesialue kuuluu pohjavesiluokkaan E, sillä alueen luoteisosaan sijoittuu luonnontilainen lähteikkö. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 2,16 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 1,48 km². Pohjaveden muodostumisalueella on arvioitu syntyvän pohjavettä noin 1 050 m³/vrk. Pohjaveden virtaussuunta suunnitelma-alueella on pääasiassa etelästä pohjoiseen. Alueella ei ole pohjavedenottamoita, mutta alue on pohjaveden ottamisen kannalta vara-alueena. Vedenottamoita ei ole suunnitteilla tällä hetkellä alueelle. Kankaan eteläosan pohjavesi on patoutunut selvästi korkeammalle kuin pohjoisosa ja kallioperä saattaa padota kankaan eteläosan erilliseksi altaaksi.

Ottoalueesta koilliseen lähimmillään noin 870 m sijoittuu tutkittu vedenottopaikka. Juutilankangas kuuluu Valtimo-Nurmes-Koli harjujaksoon.

Hakija arvioi, että toiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadulle tai määrälle merkittävää riskiä toimittaessa lupaehtojen mukaisesti. Alueet, joilla on ottamistoimintaa, tulee hyödyntää tehokkaasti, kuitenkin huomioiden pohjaveteen jätettävä suojakerrospaksuus. Suojakerroksen paksuuden on suojelusuunnitelman mukaan oltava vähintään 5 m. Toiminnassa huomioidaan riittävästä suojakerroksesta pohjaveteen. Edellisen maa-aineslupan mukaan alueella alin sallittu ottotaso on ollut Pellonpään osalta +134 (N60) eli +134,27 (N2000).

Juutilankankaan maa-ainesalueella on ollut maa-aineksen ottotoimintaa jo usean vuosikymmenen ajan. Alue on kokonaisuudessaan laaja ottamisalue, jonka alueella on useita eri toimijoita. Juutilankankaan maa-ainesalueella on harjoitettu sekä soran ja hiekan ottoa, että kalliokiviaineksen louhintaa ja kiviaineksen murskausta. Nyt haettavalla alueella, Pellonpää-tilalla, otettava aines on hiekkaa ja soraa, jota voidaan hyödyntää pääasiassa ilman jalostusta. Alue ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueelle, eikä sellaisen välittömään läheisyyteen. Alueen ympäristö on pääasiassa maa- ja metsätalouskäytössä.

Ottoaluetta lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat noin 210–300 m etäisyydelle alueesta ja lähimmät vapaa-ajanasunnot yli 1 km etäisyydelle. Asuinrakennukseen etäisyys on mitattu ottoalueen reunoilta asuinkiinteistön kiinteistön rajaan. Varsinaiseen piha-alueeseen ja asuinrakennukseen etäisyydet ovat hieman pidempiä

OTTAMISTOIMINTA

Ottamistoiminta

Maa-ainesten ottamistoimintaa Pellonpään alueella on tarkoitus jatkaa olemassa olevilta ottorintauksilta. Edellinen maa-aineslupa päättyi 20.12.2022, nyt haetaan lupaa jatkaa tuota toimintaa. Aikaisempi ottamislupa on ollut kokonaisottomäärälle 72 000 m³ ja luvan toiminta-aikana alueella on otettu aineksia yhteensä noin 21 600 m³.

Alin suunniteltu ottamistaso alueella on aikaisemman luvan mukainen +134 (Pellonpää) (N60), eli +134,27 (N2000). Toimintaa jatketaan edellisen luvan mukaisella ottoalueella nykyisiltä ottorintauksilta. Tilan Pellonpää alueella on suunniteltu otettavaksi aineksia 33 600 m³ 10 vuoden aikana. Ottamissuunnitelma alueelle on laadittu vuoden 2012 suunnitelman perusteella jatkamaan toimintaa tilan Pellonpää alueella.

Nykyinen maanpinta vaihtelee Pellonpään ottoalueella noin välillä +134,3...+150,25 (N2000). Ottoa on tarkoitus jatkaa nykyisiltä ottorintauksilta edeten ja nykyistä maanpinnan tasoa hieman syventäen. Maa-ainesten ottoalue tilan Pellonpää osalta on sama kuin edellisen lupakauden aikana.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 1,1 ha, josta ottamisalue on 0,79 ha, loppuosa alueesta on varattu tiestölle, varastointi ja käsittely alueeksi sekä pintamaille/suojavallille.

Otettava kiviaines on soraa ja hiekkaa. Alueelta saatavaa soraa ja hiekkaa voidaan hyödyntää sellaisenaan ilman jalostusta ja voidaan käyttää mm. rakentamisen tarpeisiin. Tarvittaessa alueen kiviaineksia voidaan seuloa yksinkertaisella välppäseulalla moottoroidulla siirrettävällä seulavaunulla.

Turvallisuus- ja liikennejärjestelyt

Mahdollisen poikkeustilanteen ja onnettomuusriskin ympäristölle sekä alueen työntekijöille aiheuttavat mm. työkoneiden vuotamisriski ja alueen liikenne. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Koneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla ja tarkkailuilla. Toiminnan aiheuttamia riskejä pienentää se, että alueella ei varastoida polttoaineita, eikä alueella harjoiteta kiviaineksen murskausta.

Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysaineeseen tai -mattoon, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Maaperän ja pohjaveden suojelemista varten mahdolliset pilaantuneet maat nostetaan välittömästi maaperäsuojatulle alueelle, kuten reunoilta korotetulle suojamuoville. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneiden maiden vahinkokentälle käsiteltäväksi.

Koska alue on vartioimaton, alueella on il kivallan ja väärinkäytön riski. Alueella liikkuminen voidaan estää esimerkiksi kyltein. Ottoalueita voidaan rajata pintamaakasoilla ja tarvittaessa aitaamalla tai lippusiimalla.

Kaikista onnettomuuksista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta ja vakavuudesta riippuen tehdään ilmoitus myös Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Hätätilanteista tehdään poikkeuksetta ilmoitus hätänumeroon 112.

Alueen liikennöinti on riippuvainen vuodenajasta ja kiviaineksen kysynnästä. Talvella alueella on liikennöintiä vähemmän kuin kesällä. Alueella liikennöi korkeintaan noin 20 raskasta ajoneuvoa päivässä. Toiminta voi ajoittain lisätä myös henkilöautoliikennettä alueella. Toiminnan jatkaminen alueella ei lisää ajoneuvoliikennettä alueella, sillä toiminta säilyy entisen kaltaisena.

Poltto- ja voiteluaineiden varastointi ja kaluston huolto

Öljytuotteiden käsittelyssä noudetaan erityistä huolellisuutta, jotta maaperän sekä pohja- ja pintavesien pilaantumista voidaan ehkäistä. Alueella ei varastoida polttoaineita. Normaalissa toiminnassa ei synny päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Työntekijät perehdytetään huolellisiin työskentelytapoihin ja koulutetaan onnettomuustilanteiden varalta.

Työkoneiden toimintahäiriöitä ehkäistään säännöllisellä huollolla. Maa-ainesalue pidetään yleisilmeeltään siistinä ja kulkuväylät esteettöminä. Työkoneita ei huolleta tai pestä maa-ainesalueella.

Koneiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Poikkeustilanteissa koneet ja laitteet sammutetaan ja vika korjataan. Vuodon sattuessa toimenpiteisiin

ryhdytään välittömästi, vuoto torjutaan ja maaperä puhdistetaan. Alueelle varataan riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen öljyvahinkojen torjumiseksi.

Onnettomuuksista ilmoitetaan välittömästi Nurmeksen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

Kaivannaisjätteet

Alueella on muodostunut aikaisemman toiminnan myötä kaivannaisjätteitä hakkuutähteistä ja pintamaista. Pintamaat alueella on jo aikaisemman toiminnan myötä poistettu nykyiseltä ottoalueelta ja ne on läjitetty alueen reunoille, hakkuutähteet on alueelta poistettu.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen sekä ympäristöasioiden hallinta

Juutilankankaan maa-ainesalueen toiminnassa pyritään käyttämään uusinta ja parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan. Esimerkiksi käyttämällä työkoneina alan uusimpia malleja voidaan vähentää alueella syntyviä pöly- ja melupäästöjä. Toiminnassa hyödynnetään vain asianmukaisia ja kunnossa olevia koneita ja laitteita. Toiminnan aikana tekniikoiden kehittymistä seurataan ja uusia tekniikoita otetaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Maisemointi ja jälkihoito

Alueella maisemointi suoritetaan luiskaamalla ottorintaukset noin kaltevuuteen 1:2–1:3. Ottorintauksia voidaan jättää hieman eri kaltevuuksille luomaan maastonmuotoihin luonnollista vaihtelua. Maisemoinnissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan koko Juutilankankaan maa-ainesalue ja maisemoinnilla alue saatetaan mahdollisimman yhteneväiseksi.

Ottoalueen luiskien ylä- ja alaosat pyöristetään siten, että maa-ainesalueella on miellyttävä liikkua. Maisemoinnin tuloksena alue muodostuu metsäalue. Ottorintausten kaltevuutta hieman vaihdellaan alueella luomaan vaihtelua alueelle. Alueelle levitetään alueelta kuorittuja pintamaita ja alueelle annetaan kasvillisuuden palautua luontaisesti. Tarvittaessa alueelle voidaan istuttaa kasvillisuutta metsänhoitosuosittelun mukaisesti, esimerkiksi istuttamalla männyntaimia 2 500 kpl/ha.

Koska Juutilankankaan suunnitelma-alue sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella, jälkihoitotoimenpiteisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Maa-ainesten oton myötä jälkihoitotoimenpiteet tullaan tekemään siten, että alue sopeutetaan ympäröivään luontoon sekä maiseman.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan ja luonnonolosuhteisiin

Maa-ainestenotolla on aina vaikutuksia alueen lähimaisemaan, sillä maa-aines poistetaan pysyvästi. Alueen pohjoispuolelle sijoittuu Karhunpään maisema-alue. Jokikylän tai Karhunpään maisemalliset arvot eivät vaarannu, sillä em. alueilta ei näköyhteyttä suunnitelma-alueelle ole pitkän etäisyyden, maaston topografian sekä kasvillisuuden vuoksi. Juutilankankaan suunnitelma-alueen ja Jokikyläntien varressa olevan asutuksen väliin jää keskimäärin noin 200 – 300 metrin puustoinen vyöhyke, minkä vuoksi suunniteltu maa-ainesten ottaminen ei tule vaikuttamaan Jokikyläntien ja sen varrella olevien kiinteistöjen kaukomaisemakuvaan. Alueella harjoitettava maa-ainestenotto on havaittavissa kaukomaisemakuvassa vähäisessä määrin vain Nurmeksentieltä. Suunnitelma-alueen sekä Nurmeksentien väliin jää metsäinen vyöhyke sekä peltoalue. Juutilankankaan suunnitelma-alueen lähimaisemakuvaa on jo vuosikymmenten ajan hallinnut maa-ainestenotto.

Maa-ainesalueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura2000 -alueita. Alueen kasvillisuutta on poistettu aikaisemman ottotoiminnan seurauksena. Alueella ei ole suojeltavia eläin- tai kasvilajeja, muinaismuistoja tai muita suojeltuja kohteita.

Melu ja pöly

Toiminnalla voi olla vaikutusta alueen yleiseen viihtyvyyteen lähinnä toiminnasta aiheutuvan melun ja pölyn osalta. Tavanomainen maa-ainesten ottaminen ei kuitenkaan aiheuta merkittävää melu- tai pölyhaittaa. Toiminta ei tule merkittävästi muuttumaan alueen nykyisestä toiminnasta, joten vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen arvioidaan vähäisiksi.

Maaperän, pohja- ja pintavesien suojelu

Alueella huolehditaan pohjaveteen jätettävästä suojakerroksesta. Maa-ainestenotosta aiheutuu aina potentiaalista riskiä pinta- ja pohjavesille, sillä maakerroksien poistaminen vaikuttaa pohjaveden laatuun ja määrää. Maa-ainestenotossa tarvittavan raskaan työkaluston kanssa työskennellessä on aina onnettomuuden riski. Koska Juutilankankaan suunnitelma-alue sijoittuu ympäristöhallinnon luokittelumalle 1E-luokan pohjavesialueelle (Juutilankangas, 0754151), on pohjavedelle aiheutuva riski korostetun tärkeässä asemassa. Lähimmillään noin 870 m etäisyydelle sijoittuu tutkittu vedenottoaika, mutta Juutilankankaalta ei oteta vettä vedenhankintakäyttöön. Tutkittu vedenottopiste sijoittuu sen verran etäälle ottoalueesta, ettei toiminnalla ole vaikutusta siihen.

Toiminta-alue ei sijoitu tutkitun vedenottopisteen arvioidulle lähisuojavyöhykkeelle. Vedenhankintaa ei ole suunniteltu Juutilankankaalle lähiaikoina, joten ottamistoiminnalla ei ole vaikutusta vedenhankintaan. Pohjaveden laatu ja määrä ovat säilyneet Juutilankankaalla hyvinä maa-

ainesten ottamisesta huolimatta. Toiminta säilyy entisen kaltaisena, voidaan arvioida, ettei toiminnalla aiheudu vaaraa pohjavedelle. Toiminta sijoittuu maakuntakaavan alueella maa-ainesten ottoalueelle, eli toiminta on maankäytön suunnittelun kannalta sille varattua toimintaa. Hakijan maa-ainesalue pienenee, sillä ottamistoimintaa ei jatketa tilan Korhola alueella. Haettu ottomäärä on pieni ja ottoalue on myöskin pienialainen. Toiminnalla ei arviolta ole vaikutuksia pohjavedelle tai pintavesille. Pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros toiminnan aikana.

Hakija katsoo, että riski poltto- ja voiteluaineiden pääsystä maaperään on erittäin pieni, sillä alueella ei varastoida polttoaineita tai harjoiteta murskausta. Poltto- tai voiteluaineinevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin, joilla vuoto torjutaan sekä maaperä puhdistetaan. Alueelle varataan riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta imeytysainetta mahdollisen maaperän kohdistuvan öljyvahingon torjumiseksi. Lisäksi alueella on riittävästi suojamateriaalia, jolle mahdollisesti pilaantuneet maa-ainekset saadaan nostettua ja helposti poistettua alueelta. Työkoneiden mahdolliset onnettomuudet ovat pienialaisia eivätkä aiheuta mittavia tuhoja ympäristölleen. Mahdollisiin onnettomuuksiin reagoidaan välittömästi ja niistä ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle, sekä tarvittaessa ELY-keskukselle ja pelastuslaitokselle.

Jätteet

Juutilankankaan suunnitelma-alueella ei synny jätteitä tavanomaisen maa-ainesten oton aikana, sillä alueella työskenteleviä työkoneita ei huolleta alueella. Jätteitä voi syntyä mahdollisissa koneiden yllättävissä pienissä korjauksissa, jotka on lisävahinkojen estämiseksi tehtävä välittömästi vian ilmettyä.

ASIAN VIREILLETULO JA LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus saapui 19.6.2023.

Kuulutus

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Nurmeksen kaupungin internet-sivuilla 4.8.2023 – 11.9.2023.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuultu erillistiedoksiantona kirjeellä 3.8.2023 3 kpl naapureita tai asianosaisia.

Pyydetyt lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Karjalan Ely-keskukselta 3.8.2023.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Pohjois-Karjalan Ely-keskus on antanut lausunnon 8.9.2023
POKELY/1139/2023:

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ennalta arvioituna hakemuksen mukainen ottoalue ei sijoittuisi Juutilankankaan vedenottamon paikan arvioidulle lähisuojavyöhykkeelle ottaen huomioon mm. ottoalueen etäisyyden tutkittuun vedenottamon paikkaan ja pohjoisempaan sijaitsevan kalliokynnyksen, jonka tarkemman laajuuden selvittäminen sinänsä vaatisi lisätutkimuksia kynnyksen kohdalla olevilla ottoalueilla. Juutilankankaan pohjavesialue sijoittuu geokemiallisen metalliprovinssin 3 alueelle. Metalliprovinssit ovat alueita, joilla maaperän koboltin, kromin, kuparin, nikkelin, sinkin tai vanadiinin pitoisuus ylittää asetuksen (VNa 214/2007) kynnysarvon useissa näytteissä. Asia tulee huomioida pohjaveden laadun tarkkailussa (ks. alla).

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia aineiden ottamiselle, kunhan em. asiat huomioidaan pohjaveden laadun tarkkailussa.

Lupamääräyksissä on siis huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Alue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella, jossa on koepumppauksella tutkittu vedenottamon paikka. Tästä syystä lupaehtoihin on syytä ottaa määräykset myös pohjaveden laadun tarkkailusta. Ottoalueen pohjoisosaan tulee asentaa uusi, muovinen, näytteenottoon soveltuva havaintoputki, josta näytteet otetaan. Näyte on otettava vähintään ennen toiminnan aloittamista, kolmen vuoden välein toiminnan aikana ja toiminnan lopuksi. Vesinäytteestä on analysoitava ainakin sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Mikäli ensimmäisen näytteenoton tuloksissa todetaan jotakin merkittävän poikkeuksellista, niin vuosittain toteutettava näytteenotto voi olla perusteltua. Tulokset on toimitettava luvan myöntäneelle viranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.

- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 5 metriä paksu suojakerros, koska ottoalue sijaitsee 1E-luokan pohjavesialueella. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan

taso neljästi vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.

- Pohjavesialueella on edellytettävä öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.

- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.

- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

- Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

Luvan hakijan vastine

Luvan hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastine annettuun lausuntoon ennen päätöksen antamista. Hakija on toimittanut 25.9.2023 päivätyn vastineen Pohjois-Karjan Ely-keskuksen antamaan lausuntoon. Hakija esittää vastineessaan, että hakijan tietojen mukaan alueelle ei ole suunnitteilla vedenottamoita. Toiminnassa jätetään pohjaveteen 5 m suojakerrospaksuus. Toiminnan aikana pinnankorkeutta voidaan tarvittaessa tarkkailla olemassa olevista putkista, kuten Pohjois-Savon ELY-keskuksen pohjaveden havaintoputkesta HP3, mikäli siihen saadaan lupa. Kyseinen putki sijoittuu aivan ottoalueen viereen. Tarkkailua voidaan tehdä esimerkiksi kerran tai kahdesti vuodessa. Toiminnan aikana voidaan pohjaveden pinnankorkeuden vaihtelua seurata myös pohjaveden seuranta-aseman tiedoista vesi.fi - karttapalvelun kautta. Toiminnasta ei arviolta aiheudu pohjaveden laadulle tai määrälle muutoksia. Toiminta-alue on pienialainen ja ottomäärä vähäinen. Vuotuinen toiminta alueella on vähäistä. Alueella ei säilytetä koneita tai laitteita ottamisen ulkopuolella. Alueella ei säilytetä polttoaineita, eikä alueella harjoiteta murskausta, joten riski pohjaveden muutoksille on vähäinen.

Alueella ei tehdä koneiden huoltotöitä. Ottoalue sijoittuu myös melko etäälle tutkitusta vedenotto paikasta ja Juutilankankaan alueelle sijoittuu kalliokynnyksiä, jotka estävät pohjaveden virtausta. Näin ollen hakija katsoo, ettei alueelle ole tarpeen asentaa uutta pohjaveden havaintoputkea. Alueella toiminnan ei katsota aiheutuvan pohjavedelle muutoksia huomioiden toiminnan laajuus ja sijainti, joten laatu näytteitä ei katsota tarpeellisiksi.

Mikäli alueella kuitenkin vaaditaan ottamaan pohjaveden laatu näytteitä, Hakkamaito Oy esittää, että ne voidaan ottaa esimerkiksi Pohjois-Savon ELY-keskuksen olemassa olevasta pohjaveden havaintoputkesta, jos Pohjois-Savon ELY-keskus tähän suostuu. Mikäli mahdollista, näytteiden ottamisessa hyödynnetään yhteistyötä alueen muun vesitarkkailun kanssa. Laaduntarkkailuksi katsotaan riittävän enintään ennen toiminnan aloitusta ja toiminnan päätteeksi otettavat näytteet huomioiden toiminnan vähäisyys ja etäisyys tutkittuun vedenotto paikkaan.

Hakkamaito Oy:llä ei ole muuta vastattavaa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausuntoon, sillä ottamissuunnitelmassa on esitetty riittävät tiedot toiminnan etenemisestä ja raportoinnista.

Tarkastus alueella

Ympäristöinsinööri on tutustunut alueeseen aikaisempien tarkastuksien yhteydessä viimeksi 29.8.2023.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Lujasto myöntää Hakkamaito Oy:lle maa-ainesten ottoluvan.

Lupamääräykset

1. Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava 25.5.2023 päivättyä ottamissuunnitelmaa ja 25.5.2023 päivättyjä ottamiskarttoja. Alin ottamistaso on +134,27 m. Ylimmän pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on kuitenkin aina jätettävä vähintään 5 metrin suojakerros.
2. Korkotasot, alin ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon esimerkiksi paaluilla ja merkinnät on pidettävä kunnossa.
3. Ottamisalue on suojattava ottamistoiminnan aikana riittävästi siten, ettei sivullisille aiheudu vaaraa.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä luvan valvojan ja luvan saajan kesken katselmus, jossa todetaan ottamisalueen merkinnät.

5. Alueella ei saa säilyttää pohjavesille vaarallisia aineita, muutoin kuin toiminta-aikana vain välitöntä käyttöä varten. Mahdollisia öljytuotteita sisältävät säiliöt pitää sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle ja varustaa tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
6. Koneiden ja laitteiden mahdolliset säilytyspaikat on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja maaperä on suojattava öljyvuojojen varalta. Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa ottamisalueella. Alueella saa käyttää vain hyväkuntoisia koneita ja laitteita. Alueelle on varattava öljynimeytysmateriaalia.
7. Pohjaveden pinnantasoa on seurattava ottamisalueilla olevista pohjavesiputkesta neljästi vuodessa (kevät, kesä, syksy ja talvi). Tulokset on ilmoitettava vuosittain lupaviranomaiselle.
8. Pohjaveden laatua on tarkkailtava ennen ottamistoiminnan alkamista, lupakauden puolivälissä ja toiminnan loputtua. Vesinäytteet on otettava joko pohjavesiputkesta HP3 tai alueelle asennettavasta uudesta pohjavesiputkesta, mikäli HP3 ei ole käyttökelpoinen. Pohjavesinäytteistä on määritettävä sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, öljyhiilivedyt C10-C40; liukoiset pitoisuudet (suodatettu näyte): rauta, mangaani, nikkeli. Tulokset on toimitettava niiden valmistuttua lupaviranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.
9. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Ilmoituksen voi tehdä joko sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.
10. Ottoalueelle ei saa läjittää eikä levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
11. Ottoalueen muotoilua on hoidettava vaiheittain kaivuun edistymisen mukaan ja kokonaisuismointi on hoidettava välittömästi ottotoiminnan päätyttyä. Luiskat on muotoiltava jyrkkyydeltään vaihdellen kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi ja kuopan pohja loivasti vaihtelevaksi ympäristön luontaisia muotoja jäljitellen. Kaivettu alue tulee muotoilla siten, että alueen pohjalle ei muodostu vettä kerääviä painanteita. Pintavedet tulee johtaa alueelta pois siten, ettei niistä aiheudu haittaa pohjavedelle. Maa-ainesten oton loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys Ottoalueelle tulee levittää riittävä maakerros kasvualustaksi, jotta metsittyminen onnistuu.

12. Ottamistoiminnan päätyttyä ottamisalueelle johtavat tiet on suljettava esimerkiksi tielle asetettavalla puomilla tai suurikokoisella kivellä, jotta asiaton liikenne alueelle estyy.
13. Jos toiminnan ottaminen ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttaa haitallisesti ympäristöön tai luonnonolosuhteisiin, voi lupaviranomainen tarvittaessa tarkistaa lupamääräyksiä vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Noudatettaessa hakemuksen liitteenä olevaa ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamissuunnitelma on esitetty lupahakemuksen yhteydessä.

Yleiset perustelut

Ottamistoiminnasta ei aiheudu MAL 3 § mukaisia haitallisia vaikutuksia luonnonesiintymään tai maisemaan. Kyseessä on olemassa olevan ottamisalueen hyödyntäminen.

Lupamääräysten perustelut

Määräykset 1-2

Maa-aineslupa perustuu ottamissuunnitelmaan, joten suunnitelmassa esitetty on sitova kuten lupamääräyksetkin. Päätöksessä on määrätty alin ottamistaso. (MAL 11 §, VNA 926/2005; 7 §)

Määräykset 3-4

Maa-aineslaissa ja maa-ainesten ottamista koskevassa valtioneuvoston asetuksessa on määrätty lupapäätöksen sisällöstä. Määräykset ovat tarpeen valvonnan ja yleisen turvallisuuden kannalta. (MAL 11 § ja VNA 926/2005)

Määräykset 5-6 (Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estäminen)

Luvassa voidaan antaa määräyksiä toiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Alueella on toimittava siten, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumista. Ainetta ei saa käsitellä siten, että siitä voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumista. (MAL 11 §, YSL 7-8 §)

Määräykset 7-8 (Pohjaveden pinnan ja laadun tarkkailu)

Pohjaveden pinnan tarkkaileminen on välttämätöntä pohjaveden suojakerroksen paksuuden selvittämiseksi ja laadun tarkkailu maa-ainesten oton pohja-vesivaikutusten seuraamiseksi ottamistoiminnan sijaintipaikka huomioiden. (MAL 11 §)

Määräys 9 (Ottomäärän ilmoittaminen)

Ainesmäärät on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain. (MAL 23 a §).

Määräys 10 (Maa-ainesten läjittäminen)

Muualta tuotuja ylijäämämaita pidetään jätteenä, eikä jätteiden läjittäminen maa-aineesalueelle (I-luokan pohjavesialue) ole sallittua ja tämä voi aiheuttaa pohjaveden pilaantumista. (YSL 8 §)

Määräykset 11 (Maisemointi ja muotoilu)

Alue on suojattava ja siistittävä riittävästi ottamistoiminnan aikana sekä sen jälkeen ja huolehdittava siitä, että alueelle saadaan metsänkasvulle otolliset olosuhteet ottamistoiminnan loputtua. (MAL 11 §)

Määräys 12 (Alueelle pääsyn estäminen)

Tarpeettoman alueella liikkumisen estäminen on perusteltua mm. asiattomien jätteiden jättämisen ehkäisemiseksi. (MAL 11 §)

Määräys 13

Mikäli pohjaveden tarkkailussa havaitaan epätavallisia muutoksia voidaan tarkkailun tiheyttä muuttaa.

(MAL 11 §)

VASTAUS LAUSUNTOON JA ESITETTYIHIN MIELIPITEISIIN

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen lausunto on huomioitu lupaehdoissa ilmenevin tavoin. Pohjaveden laaduntarkkailua Ely-keskuksen lausunnossa olevissa määrin ei katsota tarpeelliseksi pohjavesialueen koon suhteesta ottoalueeseen, ottamisen määrästä ja ottamisalueen sijainnista johtuen.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

MAL	maa-aineslaki 555/1981
YSL	ympäristönsuojelulaki 527/2014
JL	jätelaki 646/2011
JA	jäteasetus 179/2012
NaapL	laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920
VNA 926/2005	valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
VNA 379/2008	valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 379/2008
Savo-Pielisen yleiset jätehuoltomääräykset, Savo-Pielisen jätelautakunta 1.12.2022	
Nurmeksen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, kv 30.9.2004	
Nurmeksen kaupungin maa-ainestaksa, lupajaosto 10.3.2020 § 4	

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa kymmenen (10) vuotta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 5.10.2033.

VAKUUS

Ennen tämän luvan mukaista aineiden ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 4000 euron suuruinen vakuus (MAL 12 §).

Vakuuden tulee olla voimassa 12 kuukautta yli tämän luvan voimassaoloajan tai siihen saakka, kunnes ottamissuunnitelmassa ja luvassa määrätty ottamisalueen jälkihoito on tehty. Vakuus palautetaan sitten, kun em. jälkihoitotyöt on tehty ja alueella on tehty lopputarkastus.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Maa-aineksen ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Maa-aineslain 21 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että tätä päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut 4000 euron suuruisen vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta. Vakuutena hyväksytään lupamääräysten noudattamiseksi asetettu vakuus.

Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä kyseessä on jo aikaisemmin otettu maa-ainesalue, eikä siten toiminnan aloittaminen aiheuta sellaista pysyvää vahinkoa tai haittaa, joka estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maa-ainesluvan käsittelystä peritään Nurmeksien lupajaoston hyväksymän ja maa-ainestaksan mukaisesti (185 € ottamissuunnitelman tarkistamisesta ja 65 €/ha+ 0.01 €/m³) 592,50 €.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös lähetetään luvan saajalle ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY). Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Nurmeksien kaupungin internet-sivuilla.

Tieto päätöksestä lähetetään lisäksi niille, joille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Kuopion hallinto-oikeuteen lupajaoston päätöksen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.